Plan for elevane sitt skulemiljø

Meling skule 2022

Godkjent i SU/SMU: 03.02.2022

1. Forord

Me har ein visjon:

Meling skule skal vera ein god stad å læra og ein god stad å vera.

Dette er viktige ord for oss og me vil at dei skal ligga som eit bakteppe for det me gjer ved skulen vår. Det er mykje som skal lærast på skulen frå ein startar som spent førsteklassing til ein skal over som elev til ungdomsskulen. Å oppleve trivsel er ein føresetnad for læring. Alle veit at det er vanskeleg å læra når ein har det vondt inni seg. Difor må Meling skule og vera ein god stad å vera. Det skal vera både trygt og godt å gå på Meling skule for alle elevane våre.

Denne handlingsplanen byggjer på tidlegare plan som vart utarbeidd av ei arbeidsgruppe med representantar frå skuleleiing, personalet, foreldre og elevar. Planen er sidan vorte revidert og oppdatert til slik den framstår no, før den vart godkjendt i SMU.Han gjeld for både skule og SFO, for alle elevar og tilsette. Me ønsker at dette skal vera ein levande plan som alle kjenner til, slik at han er med og sikrar at Meling skule **er** ein god stad å læra og ein god stad å vera.

Elevarbeid: Alle på Meling skule er del av eit vakkert puslespel

Meling skule

Katrine Hausberg

Rektor

2. Føremål

Opplæringslova Kapittel 9A omhandlar elevane sitt skulemiljø. Bestemmelsen gjeld for elevane i grunnskulen og den vidaregåande skulen, men og for sfo og leksehjelp.

§9A-2 Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

Skulen er plikta til å jobba systematisk med skulemiljøet eller læringsmiljøet som det og vert mykje omtala som. Dette favnar om både fysiske, kulturelle og psykososiale tilhøve ved skulen. Med psykososialt miljø meiner ein dei mellommenneskelege tilhøva på skulen, det sosiale miljøet og korleis elevane og personalet opplever dette. Skulemiljøet skal ha ein positiv verknad og gje den enkelte elev gode moglegheiter for helse, trivsel og læring. Kulturelle tihøve dreiar seg om å skape og opprethalde ein kultur for inkludering.
Me veit at barn lærer best når dei er trygge og kjenner seg sett, inkludert og forstått. Det er viktig at skulen til ei kvar tid har dette på dagsorden og jobbar med haldningar og har handlingsverktøy til å møte både dei som vert dårleg behandla og dei som behandlar andre dårleg. Vaksne er førebilete og rollemodellar og elevane lærer mykje av dei.

I arbeidet med å utvikle et inkluderende og inspirerende læringsmiljø skal mangfold anerkjennes som en ressurs. Elevene skal lære å respektere forskjellighet og forså at alle har en plass i fellesskapet. *Overordnet del av læreplanverket.*

Ingen barn er like og på Meling skule skal det vera rom for å vera seg sjølv. Barn som er trygge på seg sjølv, veit kven dei er og tek seg sjølv på alvor, har betre føresetnader til å læra fagleg.

3. Definisjonar

Forskinga på mobbing (Læringsmiljøsenteret) har endra dei tidlegare definisjonane. Følgjande omtalar er henta frå Utdanningsdirektoratet si satsing *Null mobbing.no :*

Kva er mobbing?
Det kan t.d. vere baksnakking, ryktespreiing, utestenging, å bli pressa eller trua til å gjera ting for andre som ein ikkje vil, å verta kalla noko stygt eller få ein stygg kommentar på t.d. utsjånad, klede, tru eller dialekt. Det kan vidare vere å bli slått, skubba eller pirka på, å få noko ein eig kasta rundt eller å bli utestengd frå grupper på sosiale media. Det kan også vere å aldri få kommentarar eller likes på bilder el.a., få sårande eller stygge meldingar, bilder og videoar eller at nokon spreiar bilder eller video av nokon som er nakne.

Elevane i 5.-7.klasse deltek i Elevundersøkinga kvar haust. Der vert mobbing definert slik:
Med mobbing mener vi gjentatte negative handlinger fra en eller flere sammen, mot en elev som kan ha vanskelig for å forsvare seg.
Mobbing kan være å kalle en annen stygge ting og erte, holde en annen utenfor, baksnakke eller slå, dytte eller holde fast.

Viser og til Bømlo kommune si forskrift for ordensreglement og Meling skule sine ordensreglar.

4. Nulltoleranse og systematisk arbeid

§9A-3: *« Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering. Skolen skal arbeide kontinuerlig og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort. »*

På nettsida til Utdanningsdirektoratet står dette å lese om det systematiske arbeidet om skulemiljø:

Å jobbe med relasjoner og ledelse er ikke tilstrekkelig i arbeidet med elevenes psykososiale miljø. For å utvikle og opprettholde et trygt og godt miljø uten krenkelser, må dere også ha en praksis som fremmer en kollektiv vi-følelse blant elevene i klassen og på skolen. Målet er å skape en kultur hvor elevene selv reagerer hvis medelever på skolen eller i den digitale sfære krenker andre.

Ved Meling skule har me mange førebyggjande tiltak for eit godt skulemiljø:

På skulenivå:

Kva	**Innhald**	**Når**	**Ansvar**
Tydeleg klasseleiing	Styrke læraren som klassen sin leiar	Heile året	Alle tilsette
Trivselsleiarprogrammet	Elevane vel eigne trivselsleiarar som leiar positiv aktivitet i friminutt.	Matfriminutt gjennom heile året	Administrasjon Lærar med TL-ansvar
Inspeksjon	Synlege vaksne med vestar i friminutt med faste områder	Alle friminutt og pausar	Tilsette

Elevrådsarbeid	Faste møter kvar 6.veke med elevrådet, der dei har medverknad og uttalerett i saker som vedkjem elevmiljø	Heile året	Lærar med ansvar for elevråd
Samarbeid med hjelpetenester	Tett kontakt med brukarorgan, helsesjukepleiar, PPT	Heile året	Rektor og kontaktlærar
Samarbeid med FAU	Alle foreldre er med i FAU og alle klassar har FAU-representant	Oppsett møteplan	Rektor/FAU-leiar
Samarbeid med SU	Samarbeidsutvalet er skulen sitt øverste samarbeidsorgan	Oppsett møteplan	Rektor
Samarbeid med SMU	Skulemiljøutvalet skal arbeida for å auka deltakinga frå elevane, foreldra, skulen og dei tilsette i arbeidet med skulemiljøet	Oppsett møteplan	Rektor
Felles samlingar på tvers av trinna	Sosiale møtepunkt for elevane, alt frå felles turar til aktivitetsdagar	Heile året, sjå eigen aktivitetsplan	Alle tilsette
Fag på tvers av trinn	Blanda grupper i KuHa 5.-7.klasse	Vekentleg	Lærarar i storskulen
Spes.ped team	Tidleg innsats: Førebyggje, teste, gje råd og rettleiing	Jamnlege møter heile året	Skuleleiing og ressurspersonar i personalet
Friminuttsreglar	Felles for alle	Alle friminutt	Elevråd
Samarbeid heim-skule	Sjå punkt 8.		

Pedagogisk årsmelding med utviklingsområder	Samarbeid sett i system og elevinvolvering er satsingsområder	Heile året	Rektor/alle tilsette
Sosiallærar	Ressurs i førebyggande arbeid og støtte for kontaktlærar	Heile året	Rektor/sosiallærar

På klassenivå:

Kva	**Innhald**	**Når**	**Ansvar**
Klassereglar (Ut frå ordensreglar)	Elevane er med og utformer eigne klassereglar. Positivt formulert, få og konkrete.	Skulestart	Kontaktlærar
Elevundersøking/ Spekter (eiga anonym og frivillig undersøking laga av Læringsmiljøsenteret)	Modell: Zero. Evaluering i fellesskap. Spekter brukt der mobbing vert avdekka	Haust	Rektor/ kontaktlærar
Klassemøter/klassens time	Handlingsplan og psykososialt skulemiljø, positivt fokus	Månadleg	Kontaktlærar og elevrådsrep.
Morgonsamling/ adventssamling	Førebu og gjennomføre morgonsamling	Oppsett plan	Kontaktlærar
Julefest 2. og 6.klasse	Førebu og gjennomføre framsyning	Desember	Kontaktlærarar
Klassekontaktar	Aktivt samarbeid med kontaktlærar	Etter behov	Kontaktlærar

På elevnivå:

Kva	**Innhald**	**Når**	**Ansvar**
Elevsamtale	Elevsamtalen skal omhandle trivsel og eleven sitt psykososiale skulemiljø	Etter rulleringsplan. Timeplanfesta tid for alle kontaktlærarane.	Kontaktlærar
7.klasse	Positive rollemodellar, samtale med rektor	Tidleg haust	rektor
Utviklingssamtalar	Samtale om eleven si faglege og sosiale utvikling med føresette/elev	Haust og vår. Noko tid frigjort til førebuing/gjennom-føring i bunden tid for lærarane.	Kontaktlærer
Fadderordning	5.klasse er fadrar for 1.klasse, ordninga held fram vidare i skuleløpet	Ved skulestart og jamnleg utover året.	Lærarane 1. og 5. trinn
Læringsven	Elevinvolvering gjennom bruk av læringsven	Systematisk i undervisninga på alle trinn.	Lærarane

5. Delpliktar for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø - *§9A-4*

Plikten til å følge med
Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

Plikten til å gripe inn
Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø, skal skolen snarast undersøkje saka.

Plikten til å varsle
Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeigaren i alvorlege tilfelle.

Plikten til å undersøke
Skolen skal sørgje for at involverte elevar blir høyrde. Dei vaksne skal faktisk undersøke og gje ein reel problembeskriving. Kva som er best for elevane, skal vere eit grunnleggjande omsyn i skolen sitt arbeid.

Plikten til å sette inn tiltak
Når ein elev seier at skolemiljøet ikkje er trygt og godt, skal skolen så langt det finst eigna tiltak sørgje for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø. Det same gjeld når ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø.

6. Skulen sin skriftlege plan

Alle tilsette har aktivitetsplikt. Ved Meling skule skal alle elevar og føresette oppleva å bli tatt på alvor om dei kjem til skulen med bekymring om at ein elev ikkje har eit trygt og godt skulemiljø. Det kan og vera at ein kjenner til at andre elevar ikkje har det så bra. Alle- både elev-føresette-ansatte kan varsle på nett ved hjelp av Skulemiljøknappen https://www.bomlo.kommune.no/tenester/skule-og-oppvekst/meling-skule/. Då går meldinga direkte til rektor og fører til vidare handling.

Det er eit viktig prinsipp for handtering at problem vert løyst på lågast mogleg nivå så tidleg som mogleg. Døme kan vera konfliktar mellom elevar som vert løyst der og då. God klasseleiing og relasjonskompetanse er ein føresetnad for eit godt skulemiljø for alle.

Skolen skal lage ein skriftleg plan når det skal gjerast tiltak i ei sak. I planen skal det stå:

a) kva problem tiltaka skal løyse
b) kva tiltak skolen har planlagt
c) når tiltaka skal gjennomførast
d) kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka
e) når tiltaka skal evaluerast.

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til femte ledd.

Barn er sårbare og ulike. Enkelte elevar kan vera trygge og godt rusta i samhandling og kommunikasjon mellom vaksne - elev og elev – elev, andre ikkje. Det er eleven sjølv som sit med svaret på om dei opplever eit trygt og godt skulemiljø. Difor skal skulen sikre at eleven si subjektive oppleving kjem fram, og at eventuelle tiltak vert sett i gong så raskt som mogleg.

Skulen sitt system for avdekking:

Oppgåve	**Ansvar for oppfølging**
Eleven sitt psykososiale miljø er tema på elev-/utviklingsamtalane. Kontaktlærar fangar opp og melder frå til rektor.	Kontaktlærar/rektor
Elevundersøking 5.-7.trinn.	Kontaktlærar/rektor
Spekter i klassar der det er mistanke om mobbing.	Kontaktlærar
Dagleg inspeksjon og anna observasjon der alle har aktivitetsplikt.	Alle tilsette
Tema på storforeldremøte, klasseforeldremøte, elevråd og skulemiljøutval.	Rektor, sosiallærar, kontaktlærar og lærar med ansvar for elevråd
Skulehelsetenesta	Helsesjukepleiar/rektor
Tett samarbeid SFO-skule	SFO-leiar /lærar
Varsling via skulemiljøknappen, https://www.bomlo.kommune.no/tenester/skule-og-oppvekst/meling-skule/	Rektor

Fasar for problemløysing:

	Oppgåve	Ansvar	Dokumentasjon
1	Observere og undersøke straks	Rektor/tilsette	Skjema via skulemiljøknappen Logg
2	Samtale med utsett elev. Skulen skal sikre og leggje vekt på eleven si oppleving av skulemiljøet. Har elev forslag til løysing?	Rektor/tilsette	Logg
3	Samtale med føresette. Skulen er ansvarleg for eit godt samarbeid.	Rektor/tilsette	Logg
4	Samtale med elev som krenker. Dersom det er fleire elevar, skal det vera samtale med ein og ein. Mål: stoppe åtferd straks. Gjere avtalar om oppfølging.	Rektor/tilsette	Logg
5	Samtale med føresette til elev som krenker. Skulen er ansvarleg for eit godt samarbeid.	Rektor/tilsette	Logg
	Punkt 1-5 er undersøkingsfase og vert gjennomført i løpet av 1-2 dagar.		
6	Rektor vurderer vidare tiltak. Viktig å sørge for at involverte elevar blir høyrde. Grunnleggjande omsyn er barna sitt beste og skal takast med i vurderinga.	Rektor	
7	Rektor utarbeider skriftleg aktivitetsplan for vidare tiltak.	Rektor	Skriftleg plan, punkt 1-5 vert tatt med.
a	Planen skal vise kva problem tiltaka skal løyse.	Rektor	Skriftleg plan
b	Planen skal vise kva tiltak skulen har planlagt.	Rektor	Skriftleg plan
c	Planen skal vise når tiltaka skal gjennomførast.	Rektor	Skriftleg plan
d	Planen skal vise kven som er ansvarleg for gjennomføring av tiltaka.	Rektor	Skriftleg plan
e	Planen skal vise når tiltaka skal evaluerast.	Rektor	Skriftleg plan

7	Evaluering og skriftleg dokumentasjon av tiltak. Tiltak er tidsbegrensa og må følgast opp. Det må vurderast trong for nye tiltak. Målet med tiltaka er at eleven skal oppleva å ha det trygt og godt på skulen. I saker som gjeld Opplæringslova §9 skal føresette til involverte elevar informerast.	Rektor	Evt.ny undersøkelsesfase 1-5
8	Sanksjonar/konsekvens Må vera i tråd med skulen sitt ordensreglement. Bruk av sanksjonar må dokumenterast. Om sanksjonane er inngripande må skulen fatte eigne enkeltvedtak.	Rektor Evt.skulebyte må avgjerast av kommunalsjef	Referat/enkeltvedtak
9	Oppfølging av involverte. Situasjonen må følgast framover	Rektor/tilsette	Skriftleg plan
10	Dersom ein ikkje får løysing: Saka må løftast til å dra eksterne partar inn, t.d: ressursteam, PPT, barnevern, politi, konfliktråd	Rektor, evt. kommunalsjef	Referat

7. Systematisk arbeid: viser rutinar ved skulen

	Oppgåve	**Tidspunkt**	**Ansvar**
1	Personalet gjennomgår Plan for elevane sitt skulemiljø	Ved skulestart	Rektor
2	Planar og tiltak er levande verktøy i kvardagen og kjende for alle	Gjennom heile skuleåret	Rektor/tilsette
3	Opplæring og informasjon til alle tilsette	Ved skulestart og etter behov	Rektor
4	Informasjon til føresette	Kvar haust	Rektor/kontaktlærar

5	Skulen analyserer førebyggjande og haldningsskapande arbeid. Evaluering i personalmøter, elevråd, FAU og skulemiljøutval	Kvar vår	Rektor
6	Elevundersøking	Haust	Rektor/kontaktlærar
7	Oppsummering etter elev-foreldresamtalar vert levert til rektor. Funn vert undersøkt og følgt opp.	Haust og vår	Rektor/kontaktlærar
8	Aktivitetsplan som støttar/bygger opp om eit trygt og godt skulemiljø	Oppstart skuleår	Rektor/kontaktlærar
9	Elevråd jobbar aktivt med eit trygt og godt skulemiljø	Jamnleg	Elevrådsleiar/lærar
10	Temasamling med FAU etter oppsett plan	Foreldremøter haust og vår	Rektor/FAU-leiar
11	Pedagogisk årsmelding som m.a etterspør det psykososiale elevmiljøet.	Vår	Kommunalsjef

8. Samarbeid heim-skule:

Me ønsker det skal vera låg terskel for å ta kontakt. Me vil vera lyttande og ta på alvor det som vert fortalt oss om elevane si oppleving av sitt skulemiljø. Elevane sitt skulemiljø er grunnleggande for trivsel og læring ved skulen og eit godt samarbeid heim- skule bygger opp under dette. Alle elevar har ein kontaktlærar som er det naturlege bindeleddet mellom heim-skule.

Alle tilsette ved skulen har også eit ansvar for og er oppteken av at alle elevar skal ha eit trygt og godt skulemiljø. Alle tilsette har ei handlingsplikt. På Meling skule snakkar me ikkje om min elev, men om våre elevar.

Alle foreldre ved Meling skule er med i FAU. Kvar klasse vel klassekontaktar, men og representantar til FAU. For å lese om FAU-arbeid og retttar er føresette anbefalt å gå til https://foreldreutvalgene.no/fug/. Meling FAU har eigne møtar og referat frå møta sendast rektor for så å bli delt foreldra på Vigilo.

På Utdanningsdirektoratet og Foreldreutvalget for Grunnopplæringen (FUG) sine sider kan ein finne nærare informasjon om prinsipp for samarbeid mellom heim-skule, om foreldre si rolle og om skulen si rolle og ansvar:

http://www.udir.no/Laringsmiljo/Bedre-laringsmiljo/Hjem-skole-samarbeid/

http://www.fug.no/

Samarbeidsutvalet er skulen sitt overordna samarbeidsorgan, og har rett i å uttale seg i alle saker som gjeld skulen. Ved kvar grunnskule skal det vere eit skulemiljøutval. I SMU skal elevane, foreldrerådet, dei tilsette, skuleleiinga og kommunen vere representert, men elevane og foreldra skal vere i fleirtal. SU kan sjølv vere SMU, og må då setjast saman slik at foreldra og elevar til saman har fleirtal.

Skulemiljøutvalet skal arbeida for å auka deltakinga frå elevane, foreldra, skulen og dei tilsette i arbeidet med skulemiljøet. Utvalet skal gi råd til skulen i arbeidet med skulemiljøet. Skulemiljøutvalet kan òg be skulen setja inn tiltak for å betra det fysiske og det psykososiale miljøet på skulen.